

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

доктора медичних наук, професора, керівника відділу еферентних технологій ДУ «Інститут нефрології НАМН України» Дудар Ірини Олексіївни на дисертаційну роботу Шимової Анни Юріївни «Порушення нутриційного статусу у хворих на хронічну хворобу нирок VД стадії, які лікуються методом перитонеального діалізу» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 14.01.37 – нефрологія

Шимова Анна Юріївна, 1989 року народження, у 2012 році після закінчення медичного факультету № 2 Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця почала працювати лікарем-інтерном у нефрологічному відділенні Київської міської клінічної лікарні № 3 з 2012 року по 2014 рік. У 2014- 2019 р. працювала лікарем-нефрологом діалізних залів Київського міського науково-практичного центру нефрології та діалізу. З 2019 року і по теперішній час завідує відділенням госпітальної нефрології та діалізу № 1 КНП «Київський міський центр нефрології та діалізу».

Зважаючи на здібності до наукової роботи, у 2017 році зарахована до заочної аспірантури відділу еферентних технологій ДУ «Інститут нефрології НАМН України». Затверджена тема дисертаційної роботи «Порушення нутриційного статусу у хворих на хронічну хворобу нирок VД стадії, які лікуються методом перитонеального діалізу» (протокол засідання № 7 від 13.12.2017 р. засідання Вченої ради ДУ «Інститут нефрології НАМН України»).

Шимова Анна Юріївна має високий рівень теоретичної підготовки, володіє необхідними професійними вміннями, постійно працює над своїм професійним удосконаленням.

Аспірант Шимова Анна Юріївна повністю виконала індивідуальний план наукової роботи і завершила освітньо-наукову програму. Вона особисто виконала кваліфікаційну наукову працю на правах рукопису на здобуття ступеня доктор філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 14.01.37 – нефрологія.

Дисертаційні дослідження Шимової А.Ю. виконувались у рамках планових науково-дослідних робіт ДУ "Інститут нефрології НАМН України" "Вивчити механізми персистування анемії у хворих на хронічну хворобу нирок VД ст." (№ державної реєстрації теми 0116U000031), «Вивчити патогенетичні механізми формування коморбідності у хворих на хронічну

хворобу нирок VД ст. (№ державної реєстрації теми 0119U00001). Дисертантка є співвиконавцем даних тем.

Слід зазначити, що дисертаційна робота Шимової А.Ю. присвячена актуальній проблемі сучасної нефрології, оскільки порушення нутритивного статусу у хворих, які лікуються методом перитонеального діалізу, зустрічаються досить часто та мають важливе прогностичне значення щодо якості життя і виживання даної категорії пацієнтів. На даний час не має єдиної точки зору щодо механізмів розвитку білково-енергетичної недостатності у таких пацієнтів, факторів, які пов'язані з порушенням харчування, ролі оксидативного стресу у розвитку цих порушень, не опрацьовані методи їх корекції з урахуванням зазначених складових, що і визначило необхідність виконання даного дослідження, його мету і завдання.

Автором була поставлена мета - підвищити ефективність лікування та виживання хворих, які лікуються перитонеальним діалізом шляхом визначення та корекції порушень нутриційного статусу, дослідження факторів ризику їх виникнення та реалізації.

Було створено методологічну основу роботи, розроблено дизайн дослідження, визначено його мету та завдання. Здобувач самостійно провела аналіз наукової літератури з обраної проблеми, було сформовано базу даних ретроспективної та проспективної частин дослідження, виконано статистичну обробку отриманих результатів, сформульовано основні положення роботи, висновки та практичні рекомендації. Аспірантка самостійно написала та оформила текст дисертації, підготувала до друку низку статей за темою дисертації, виступила з доповідями на науково-практичних конференціях.

Новизна досліджень і отриманих результатів, висновків, які сформульовані в дисертації, полягає в тому, що автор підійшла до проблеми корекції нутритивних порушень, як до комплексної патології. Продемонстрована висока частота нутритивних розладів у 145 хворих, які отримують лікування перитонеальним діалізом. Для діагностики нутритивних порушень було використано біоімпедансний аналіз, що дало можливість встановити нутритивні розлади у пацієнтів з нормальним або підвищеним індексом маси тіла, а саме зменшення скелетном'язової маси при збереженій жировій масі тіла. Було проведено оцінку показників якості у таких пацієнтів і встановлено, що сумарний показник якості життя є низький, а фізичний сумарний компонент нижчий за психічний. В дисертаційній роботі були окреслені фактори підвищеного ризику

виникнення нутритивних порушень у пацієнтів, які лікуються перитонеальним діалізом. Автор підтвердила, що прогресування нутритивних розладів супроводжується активністю оксидативного стресу. Вперше в Україні було запропоновано для корекції нутритивних розладів застосовувати комплексне лікування інтраперитонеально розчином з амінокислотами та L-карнітином та обґрунтовано його доцільність. Відповідно до результатів аналізу встановлено позитивний вплив вищезазначеної комплексної терапії як на показники нутритивного статусу, так і оксидативний стрес. Зокрема, після проведення терапії у хворих зменшувався вміст малонового діальдегіду, як в сироватці крові, так і еритроцитах, підвищувався рівень трансферину та SH-групи. Такі зміни показників сприяли зниженню індексу оксидативного стресу майже в 5 разів, порівняно зі станом до призначення комплексної терапії. Після проведеного лікування у хворих покращились показники суб'єктивної глобальної оцінки, об'єму м'язів плеча та вживання білка з їжею.

Застосування біоімпедансометрії як одного із методів діагностики нутритивного статусу, визначення змін порушень маркерів оксидативного стресу, які часто супроводжують нутритивні порушення на початку діалізної терапії, а також доведена доцільність щорічно дотримуватись комплексності у діагностиці та лікуванні нутритивних порушень обумовило практичну цінність даної дисертаційної роботи.

Комісія з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень зробила висновок, що зазначене дослідження не містить підвищеного ризику для суб'єктів дослідження та виконано з урахуванням існуючих біоетичних норм та наукових стандартів щодо проведення клінічних та експериментальних досліджень.

На даному етапі робота є завершеною дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора філософії, за темою якої опубліковано 13 наукових праць, із них 2 статті у виданнях науково метричної бази Web of Science та Scopus і 9 статей у вітчизняних фахових виданнях.

Дисертація має наукову новизну, теоретичне і практичне значення та відповідає вимогам п.10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (постанова КМУ № 167 від 06.03.2019 року) і може бути подана до спеціалізованої вченої ради закладу освіти для захисту.

Науковий керівник
завідувач відділу еферентних технологій
доктор медичних наук, професор

Затверджую
Учений секретар

І.О. Дудар